

www.blivhoert.kk.dk

15. januar 2014

HØRING – Folkeskolereform – faglig udmøntning

Det er en fastslået kendsgerning, at forudsætningen for en reforms succes er medinddragelse af det berørte personale. Det bliver derfor svært at opfylde udsagnet: *"Det er afgørende, at der er ejerskab til kulturændringen på den enkelte skole, for, at den kan lykkes"* al den stund, at hverken lærere eller DLF/KLF har haft den mindste indflydelse på reformens indhold. Derfor er vi bekymrede for reformens evne til at skabe positive forandringer, idet heller ikke forskningsresultater er inddraget.

Det nævnes talrige gange, at der med reformen kommer til at ske store kulturændringer. Det er alment kendt, at en af forudsætningerne for vellykkede kulturændringer er initial-investeringer i den første fase ligesom det skete ved Specialreformen her i byen. Det er desværre ikke tilfældet med folkeskolereformen, tværtimod, hvilket er bekymrende.

Vi tilslutter os, at *"der skabes mere motiverende, engagerende og praktisk undervisning"* med den tilføjelse, at der passende kunne stå et 'endnu' foran 'mere', idet der allerede i dag udføres megen god undervisning. Vi minder om, at der både skal være de fysiske forhold og midlerne til at realisere ønsket til stede. I det hele taget er reformen fyldt med gode hensigter og højtravende formuleringer, der imidlertid støder sammen med de mere pressede arbejdsforhold for børnehaveklasseledere og lærere. De skal undervise mere og får dermed mindre tid til at forberede sig, efterbehandle undervisning og de øvrige mange opgaver i tilknytning til undervisningen, hvilket vil være en hindring for at opfylde reformens første mål om et fagligt løft af undervisningen.

I den forbindelse er det meget bekymrende, at 37 % af lærerne på 8 af de 15 skoler i arbejdsmiljøprojektet 'Balanceprojektet' på nuværende tidspunkt inden reformen ligger i risiko-

zonen for stress/depression.

Der er muligheder i nye valgfag, hvis de vel at mærke er udviklet i et tæt samarbejde med lærerne. Det undrer os, at det alene er skolelederen, der har beslutningskompetencen, hvilket er helt ude af trit med tankerne i den MED-ånd.

Der er en række problemer forbundet med oprettelse af **valgfag**. For det første forøger det de logistiske vanskeligheder, som reformen i øvrigt skaber på mange områder. Der er så mange krav til skemaerne, at valghold med elever fra forskellige klasser – og måske også skoler – vil gøre det meget svært at finde ledige positioner eller 'huller' i skemaerne. For det andet er sammenkædningen med projektopgaven problematisk. Projektopgaven er i forvejen en meget svær og abstrakt udfordring for eleverne. Nu skal elevernes valgfag også indgå i projektopgaven, hvilket øger kompleksiteten.

Afgangsprøverne skal i det næste skoleår være teamets ansvar at fordele og gennemføre. Der er hårdt brug for, at skolerne giver lærerne de samme vilkår som hidtil for at sikre kvaliteten i de prøver, hvis betydning vil få en større vægt i fremtiden.

Københavns Lærerforening er direkte imod at nedlægge **Fælles Pædagogisk Råd**, idet det er et forum, hvor skoleledere og lærere kan mødes for at diskutere og komme med konkrete svar på høringer m.v. En fast struktur er langt at foretrække for tilfældige sammenrend.

KLF er af den opfattelse, at der skal oprettes et **Pædagogisk Råd** på hver enkelt skole. Denne skal selv afgøre omfanget af møder, men det er vigtigt, at lærerne har et forum, hvor de kan sætte dagsordenen, hvor skolens udvikling kan drøftes. Navnet kan udmærket ændres til Pædagogisk Udviklingsforum eller tilsvarende.

Med de høje klassekvotienter i de københavnske skoler vil vi kraftigt anbefale, at der gives bedre muligheder for at have **flere lærere i klasserne**.

Det bliver en nærmest uoverkommelig opgave for lærerne regelmæssigt at gå i dialog med hver eneste elev i hvert eneste fag om dennes **læringsmål**. Tiden tillader det ganske enkelt

ikke. Derfor er løsningen – som også eksperter som fx Bodil Nielsen peger på – at fokusere på klassens læringsmål og senere på grupperes læringsmål. Fokuseringen på hver eneste elevs læringsmål kunne måske være på sin plads i den ideelle verden, men det svarer ikke til mulighederne i den københavnske folkeskole.

Vi hilser det velkommen, at skolelederne skal tættere på den pædagogiske praksis. Det forudsætter, at lederne er uddannede til denne opgave, og det kræver, at lederne har den fornødne tid. Det har de imidlertid ikke i dag og vil næppe få det under reformen, hvor mange andre nye opgaver venter. Derfor er dette endnu et eksempel på reformens højtflyvende tanker, der næppe vil kunne realiseres.

Et yderligere eksempel på dette forhold er beslutningstagernes drømme om et **intensivt samarbejde med eksterne parter**. Samarbejdet rummer absolut muligheder, men kræver også tid, der er en kraftig mangelvare. Det er tillige svært at skabe kontinuerligt samarbejde med parter, der i høj grad vil være præget af personer, der arbejder på frivillig basis.

At ” ... *medarbejderne også helt konkret eller i overført betydning skal **med ind i hinandens klasseværelser** ...* ” er ligeledes helt ude af trit med virkeligheden. Man glemmer, at mange lærere skal undervise omkring 28 lektioner om ugen, skal mødes med sine teams, have tid til forberedelse og efterbehandling m.v. samt mødes med psykologer, socialrådgivere og mange andre. Der vil derfor ikke blive tid til også drive pædagogisk turisme, uagtet at det ville være en god ting.

Vi hilser den gratis adgang til **eksterne læringstilbud** – Den Åbne Skole – særdeles velkommen.

KLF ser gode muligheder i et **tættere samarbejde med Ungdomsskolen og ungdomsudannelserne**.

Såfremt et samarbejde med **Billedskolen, Musikskolen, Teaterbutikken, Grøn Skole, naturskolerne m.fl.** skal intensiveres, skal der helt andre store bevillinger til. Det vil være tiltrængt, for især Billed- og Musikskole er stærkt underprioriteret i København, når man sammenligner med andre kommuner. **En kraftig merbevilling i Budget 2015** vil være på sin plads, hvis man dels vil opfylde reformens ønsker dels leve op til den politiske mål-

sætning i København om at skabe mere lighed.

De ændrede arbejdsbetingelser, hvor al lærernes arbejdstid skal foregå på skolen, stiller sig i vejen for ønsket om et stærkere skole-hjem samarbejde. Lærerne vil fremover ikke kunne besvare mails eller telefonere fra hjemmet, som det mange steder hidtil har været praksis. Kommunikationen vil skulle foregå inden for det tidsrum, lærerne og børnehaveklasselederne er til stede på skolen. Det er desværre endnu et eksempel på, at rammebetingelserne og reformens ambitiøse krav overhovedet ikke stemmer overens.

Hele ordningen omkring **lektiehjælp** og den faglige fordybelse endte i Folketingets politiske sandkasse. Vi kan konstatere, at en del elever nyder godt af tilbuddet, men meget tyder på, at de børn, der trænger mest, ikke benytter det. Der er derfor brug for en nærmere analyse af hele feltet.

Overgangsordningen med lektiecaféer på fritidshjemmene er heller ikke det mest hensigtsmæssige, hvis det handler om faglig støtte til lektielæsning.

Vi ser frem til i vinterens løb at deltage i drøftelser om organiseringen af modersmålsundervisningen ud fra reformens tredje mål om respekt for professionel viden og praksis.

I reformens tredje formålsformulering står der efter: ” ... *at tilliden til og trivslen i folkeskolen skal styrkes ...* ” at det ”*blandt andet (skal ske) gennem respekt for professionel viden og praksis*”. Tilbage står, at hverken Folketing eller KL hidtil har vist de professionelle (ledere, lærere m.fl.) den mindste respekt for deres viden og praksis. Vi savner ligeledes, at de københavnske politikere giver udtryk for deres respekt og inddragelse (ud over høringer) af de fagprofessionelle. **Skolen skal tales op**, hvis reformønskerne skal opfyldes.

Det betyder ikke, at vi ikke accepterer reformen som et vilkår, men det betyder, at det bliver svært at mobilisere begejstring.

Dette sammenkoblet med papirets formulering: ”*At der er tale om en så markant kulturændring*” betyder også, at det vil tage tid at implementere alle ændringerne i praksis”, og at folkeskolereformen ikke automatisk kommer til at gælde fra **dag ét**. Til dette knytter sig tillige usikkerheden om tidspunktet for udgivelsen af de nye Fælles Mål.

Alt i alt er der to grundlæggende problemer med reform og Lov 409, arbejdstidsloven. Ambitionerne overstiger langt vilkårene, og man har uklogt forsømt at inddrage det udførende personale.

Selv om vi således har betydelige bekymringer for reformens gennemførelse og virkning, vil vi under de givne rammer arbejde for, at de pædagogiske og faglige mål opfyldes så godt som muligt.

Venlig hilsen
Jan Trojaborg
formand